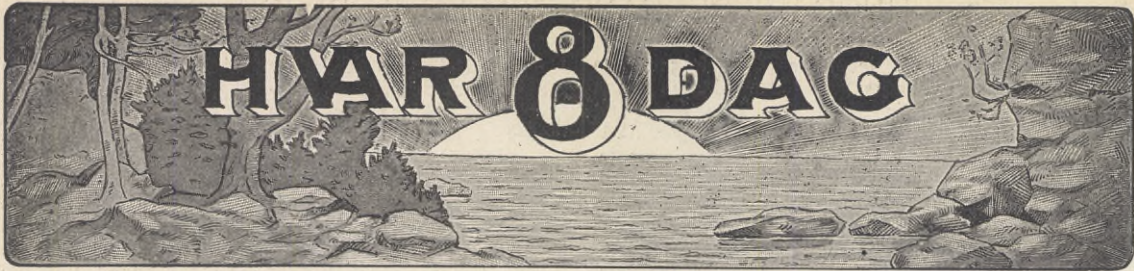

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

Den 30 Augusti 1903.

N:o 48

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *H. H. Hildebrandsson* (med 1 porträtt), *J. G. Richert* (med 1 porträtt), *Sommarkurserna i Uppsala* (med 5 illustr.), *Lekfesten på Jonsered* (med 1 illustr.), *Märkliga tilldragelser i utlandet* (med 4 illustr.), *Den franska undsättningsexpeditionen till Sydpolen* (med 1 illustr.), *Täflan om Amerikapokalen* (med 2 illustr.), *Professor Hans Gude f* (med 1 porträtt), *Schackturneringen i Kristiania* (med 1 illustr.), *Angaren Astréas grundstötning* (med 1 illustr.), *Explosionen vid Katrinefors pappersbruk* (med 1 illustr.), *Högtidigheterna i Wismar* (med 5 illustr.), *För hästens väl* (med 2 illustr.), *Bilder från gamla och nya posthusen i Stockholm, II* (med 6 illustr.), *Till de norska valen* (med 1 porträtt), *Efter många år*. För HVAR 8 DAG af Allan Wide. *Veckans porträttgalleri* (med 26 porträtt), *Pius X* (med 1 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903.

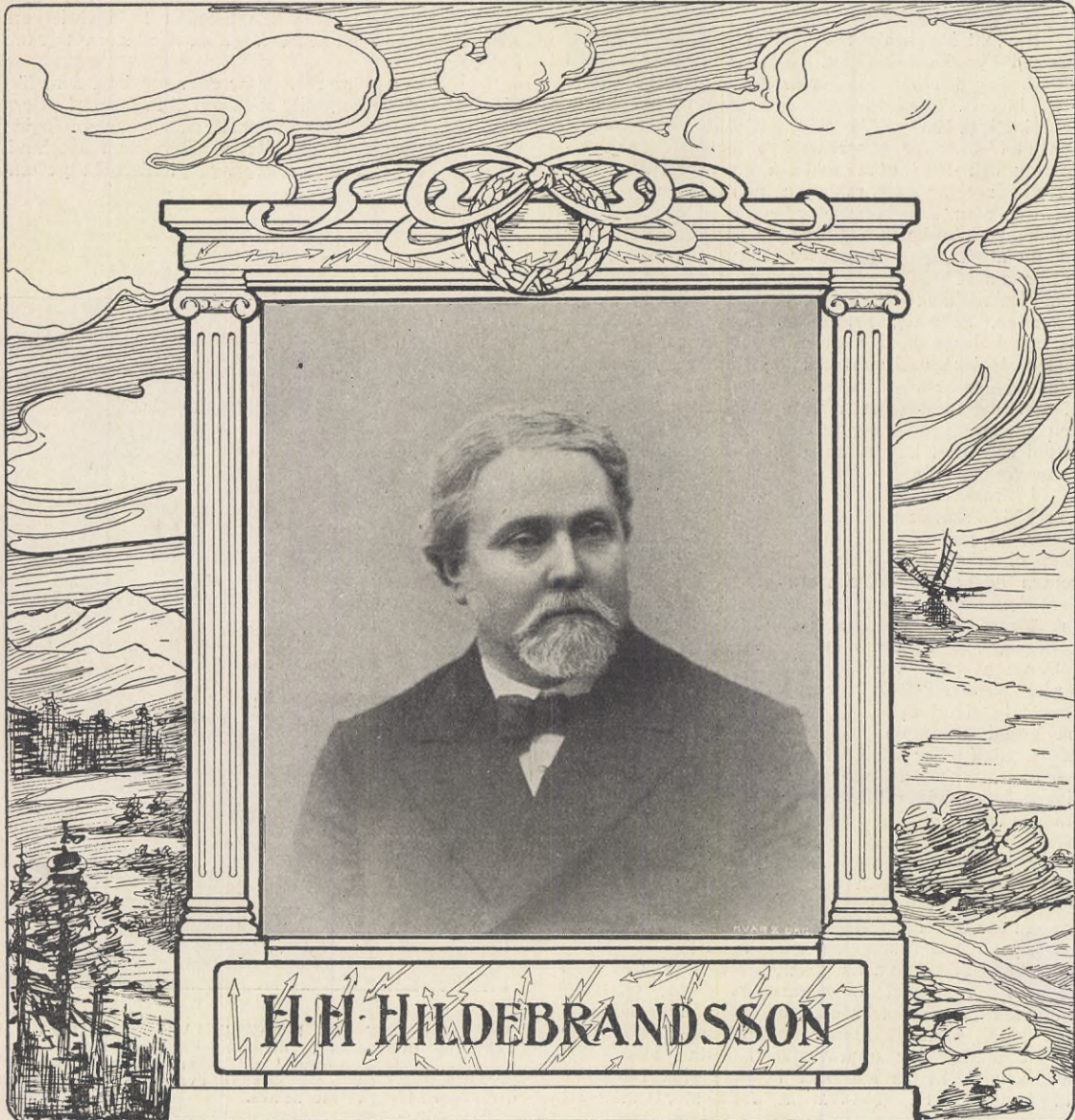

Foto. Klintberg, Hernösand.

Ramen tecknad för HVAR 8 DAG.

»Hvilket väder blir det i morgon?» frågar man icke sällan af pur nyfikenhet, men ofta dikteras denna fråga äfven af allvarliga intressen, icke minst nu på sommaren, då bärgningen af skörden pågår. Vår tids vetenskap kan också i viss mån gifva svar på frågan, och de dagliga »väderleksspådomar», som utsändas från Meteorologiska centralanstalten i Stockholm, äro ju väl bekanta öfverallt i Sveriges land och ha utan tvifvel ett icke ringa värde.

En grundläggare af den meteorologiska verksamheten i Sverige har HUGO HILDEBRAND HILDEBRANDSSON varit, och då den välförtjänte vetenskapsmannen i dagarne fyllt 65 år, begagna vi detta tillfälle återgifva ett porträtt jämte en kortfattad biografi.

* * *

Född i Stockholm den 19 augusti 1838 tillhör H. samma släkt som riksantikvarien Hildebrand; han är nämligen kusin med denne, i det att hans fader, kaptenen och musikskriftställaren Hildebrand Hildebrandsson, var bror till riksantikvarien Hildebrands far, Bror Emil Hildebrand, äfven han riksantikvarie.

Student i Uppsala 1858 var H. 1865—69 amanuens vid Fysiska kabinettet. Han promoverades 1866 till fil. d.:r och blef samma år docent i fysik. 1868—77 höll H. föreläsningar i fysik vid Ultuna landbruksinstitut, blef 1874 e. o. adjunkt i meteorologi och blef chef för observatoriets meteorologiska afdelning och 1878 utan ansökan e. o. professor och föreståndare för meteorologiska institutionen.

Den man, som började ordnandet af den meteorologiska verksamheten vid Uppsala observatorium, var väl nu mera aflidne professor Robert Rubenson, och vid hans sida stod H. År 1869 företog den sistnämnde som Helfeldtsk stipendiat en resa till Tyskland, Österrike, Schweiz, Frankrike, England och Norge för att i dessa land studera organisationen af den meteorologiska verksamheten, och den reseberättelse, han följande år afgaf, lades till grund för upprättande af det meteorologiska institutet i Köpenhamn, och den meteorologiska centralanstalten i Stockholm inrättades 1872 i hufvudsaklig öfverensstämmelse med detta förslag.

I Frankrike hade sedan 1864 och i Norge sedan 1867 åskvädren studerats på ett stort antal stationer. I januari 1871 organiserade H. tillsammans med observatoriets prefekt, professor G. Svanberg, genom hushållningssällskaperna i Sverige ett nät af flera hundra stationer för iakttagelser icke blott af åskvädren, utan också af isförhållandena och frösnätterna, hvartill 1873 lades de fenologiska iakttagelserna af växt- och djurvärlden. Iakttagelserna infördes på kringända formulärblanketter, hvilka på bestämda tider ifyllda inskickades till Uppsala, där på grund häraf en mängd afhandlingar, författade af H. själf eller enligt hans anvisningar af andra personer, utgifvits. Separataftryck af dessa afhandlingar ha utdelats till observatörerna samt bidragit till kännedomen om den meteorologiska forskningen bland allmänheten. I elfva år upprätthölls detta observationssystem af H., tills arbetet 1882 öfvertogs af meteorologiska centralanstalten i Stockholm.

År 1873 ordnade H. ytterligare ett observations-system för undersökningar af de öfre luftströmmarnes rörelser, hvilka bestämmas genom iakttagelser af de så kallade fjädermolvns gång. Resultaten, som voro af vikt för studiet af stormarnes natur, offentliggjordes i en på franska skriven afhandling, och följden häraf var, att redan samma år stationer för dylika iakttagelser upprättades i nästan alla europeiska land, hvilka stationer insände sina rapporter till Uppsala. På grundval af detta stora material

utgafs 1877 med statsbidrag »Atlas des mouvements supérieurs de l'atmosphère».

År 1886 uppgjorde H. i Uppsala tillsammans med v. presidenten i Royal Meteorological Society i London, the honorable Ralph Abercromby ett förslag till ny klassifikation af molnformerna, hvilken på den meteorologiska konferensen i München 1891 antogs såsom internationell. H. valdes där samtidigt till ordförande i den internationella molnkommissionen, som skulle förbereda de på hans förslag beslutade samtida molnobservationerna öfver hela jorden samt utgifva en normalatlas öfver molnformerna. Och denna atlas, »Atlas international des nuages», utgaf H. 1896 jämte A. Riggenbach-Burckhardt och L. Teisserenc de Bort.

Det knappa utrymmet i vår tidskrift hindrar oss från att uppräknat de verk och afhandlingar, hvori H. ytterligare nedlagt sina rön. Af de utmärkelser, som kommit honom till del, inskränka vi oss till att nämna, att han sedan 1880 är hedersledamot af K. Meteorologiska sällskapet i London. Det bör kanske för öfrigt, i dessa de kuggade abiturienternas uppropsdagar, omtalas, att H. allt sedan 1885 varit censor i mogenhetsexamen och en särdeles samvetsgrann sådan.

Professor H. representerar en vetenskap, som förvisso ännu icke sagt sitt sista ord. Tvärt om! Dess utförfvare äro de förste att erkänna, att meteorologien ännu befinner sig i ett tidigt stadium, men det hindrar icke, att vi äro tack skyldiga pioniererna på området.

J. G. RICHERT.

Kl. 1884: Bengt Silfverparre.

Till PROFESSOR I VATTENBYGGNADSKONST vid Tekniska Högskolan är utnämnd den framstående fackmannen, civilingenjören J. G. Richert, och hänvisa vi till HVAR 8 DAGS häfte N:o 22 af innevarande ärgång, där en utförligare biografi återfinnes.

SOMMARKURSERNA I UPPSALA.

vidstående grupp af föreläsare vid sommarkurserna i Uppsala namnteckna vi, från vänster, *nedanför trappan*: Bibliotekarien Aksel Andersson. Prof. H. J. Danell. Prof. Fr. von Schéele. Prof. J. A. Lundell. Lektor N. P. Ödman, Gefle. Doktor R. Arpi. *Å första trappsteget*: Mr Rouvier, Frankrike. *Å andra trappsteget*: Mr Charles, Frankrike. Lektor G. Fuhrken. *Däröfver*: Docent Odal Ottelin. Skolebestyrer E. Schibbye. Prof. E. Stave. Prof. Yngvar Nielsen, Kristiania. Amanuensen G. Hellsing'

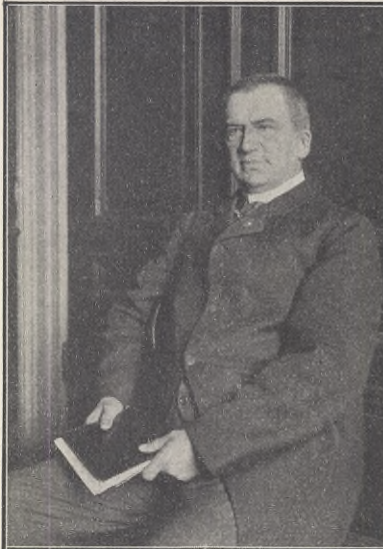

HVAR 8 DAG.

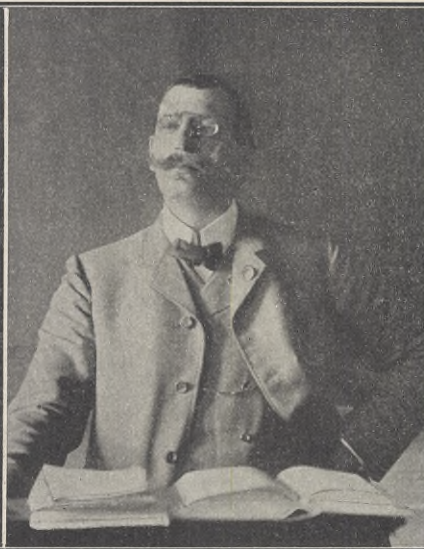

Klubb: Kom. A. B. Bengt Silfverparre Sklm—Oby

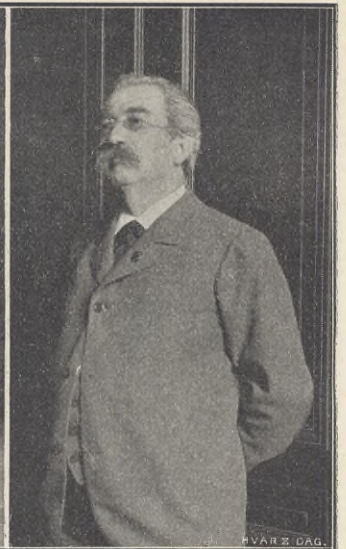
SOMMARKURSERNA I UPPSALA: Grupp af kursdeltagare.

Professor YNGVAR NIELSEN.

Rektor E. SCHIBBYE.

Lektor N. P. ÖDMAN.

Det var professor J. A. Lundell, som i Sverige första gången bragte å bane frågan om för menige man afsedda sommarkurser vid universiteten i sitt inledningsföredrag till den diskussion om »universitetsbildning och folkbildning», som förekom vid svenska folkhögskolemötet i Uppsala i september 1892. Sedan prof. Hjärne närmare utvecklade tanken — som väl närmast härflöt från »university extension movement» i England — och mötets ordförande, professor A. Noreen, gifvit ett halft löfte om sakens förverkligande redan under år 1893, gingo de tre nämnda energiska lärarne, som sedermera på ett möte af universitetslärare utsågos till organisationskommitté, till verket med sådan framgång, att redan den 14 augusti 1893 de svenska universitetens första sommarkurser öppnades i Uppsala.

Dessa kurser kunna alltså i år fira sitt 10-årsjubileum. Och HVAR 8 DAG har för sin del velat bevara minnet häraf genom att gifva en serie illustrationer af lärare och lärjungar vid jubileumskurserna.

Dessa ha varit ytterst talrikt besökta. Äfven från Danmark och Norge ha deltagare infunnit sig, från det förra landet, där man haft stipendier att tillgå 85, från vårt broderland några och tjuo.

Bland föreläsarne märkas två norrmän, den utmärkte historikern och geografen, professor Yngvar Nielsen, känd äfven som framstående konservativ politiker, hvilken talat om »Geografiske, etnografiske og historiske forhold i Norge», samt rektor E. Schibbye, som meddelat kurser i norskt uttal och grammatik. En likaledes ovanligt talrikt besökt kurs har varit lektor Ödmans om »Välläsning och naturligt föredrag.» Hr Ö., författaren till så många glada och trefliga historier och verser och äfven genom sina aftonunderhållningar känd i Sveriges land, fyllde, i parentes sagdt, den 12 augusti 65 år, så att vår fotografi af honom i dubbel mening är för dagen.

Lektor R. Steffen har talat om »Den svenska verklighets- och tendenslitteraturen vid 1800-talets midt», d:r Ruben G:son Berg om »Gustaf Fröding», docenten Stjernberg om »Penning- och kreditväsen», professor von Schéele om »Uppfostran, ändamål och medel», docenten Hultenberg har gifvit praktiska kurser i tyska o. s. v.

Allt som allt, måste årets sommarkurser betecknas som utmärkt lyckade, och den starka tillströmningen af elever vittnar om den kunskapsörst, som allt mera gör sig gällande i djupa led.

LEKFESTEN PÅ JONSERED.

Nyligen ägde en lyckad och med stor tillslutning anordnad fest rum vid Jonsered med uppvisning i friluftsspel. Dylika spel hafva på initiativ af disponenten och fru Gibson blifvit där införda och utgöra ett lika enastående som behjärtansvärdt inlägg i ungdomens uppfostran. Till en början var det endast skolbarnen, som deltog i leken, men omfattades snart med så lifligt intresse, att ungdomen, som är sysselsatt vid fabriken, såväl gossar som flickor, själfmant begärde att få deltaga. Vi ha ett flertal vyer från festen men kunna för tillfället endast införa en, af den förträffliga leken med korgboll.

MÄRKLIGA TILLDRAGELSER I UTLANDET.

Den store engelske statsmannen Lord Salisbury afled den 22 aug. 73 år gammal. Under Beaconsfield o. vid dennes sida samt senare såsom premierminister, var det egentligen inom utrikespolitiken Lord S. ådagalade de egenskaper, hvilka känneteckna honom som en verkligt storstatsman. Han styrde Englands utrikespolitik ända till dess Chamberlain öfvertog ledningen och har därvid förmått upprätthålla Englands prestige inför de andra stormakterna.

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.
MÄRKISEN AF SALISBURY †.

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

FRÅN HUMBERT-PROCESSEN.

Madame Humbert och hennes make, *monsieur Frédéric H.*, hvilka båda synas å vår förträffliga bild från ett tillfälle då fru Thérèse sökte försvara sig och sitt namn — (Fru H. talar och mannen synes i yttersta kanten vid hennes vänstra sida; nedanför Labori) — blefvo den 22 augusti dömda till 5 års tukthus. Bröderna Emile och Romain Daurignac fingo resp. 2 och 3 års fängelse.

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

GENERAL DRAGOMIROV.

Enligt underrättelse från Ryssland lär tsarens gunstling Dragomirov, hittillsvarande generalkommandant och generalguvernör i det Kiewska arméområdet, inlämnat sin afskedsansökan, emedan det är honom motbudande att ständigt behöfva tillgripa militära åtgärder emot sina landsmän. Om detta meddelande besannas, är det förvisso en märklig händelse; general D. råder öfver 5 armékårer och har under sig 102 generaler!

HVAR 2 DAG.

Efter fotografi.

MONASTIR,

den oroliga staden i Turkiet, i hvilken ryske konsuln mördades af turkiska soldater. Efter denna händelse lefva de kristna i en fruktansvärd ängslan, instängda i sina hus. Vår bild visar den folktomma torgplatsen, sådan den nu ter sig med dess tillbom-made butiker.

DEN FRANSKA UNDSÄTTNINGSEXPEDITIONEN, TILL SYDPOLEN.

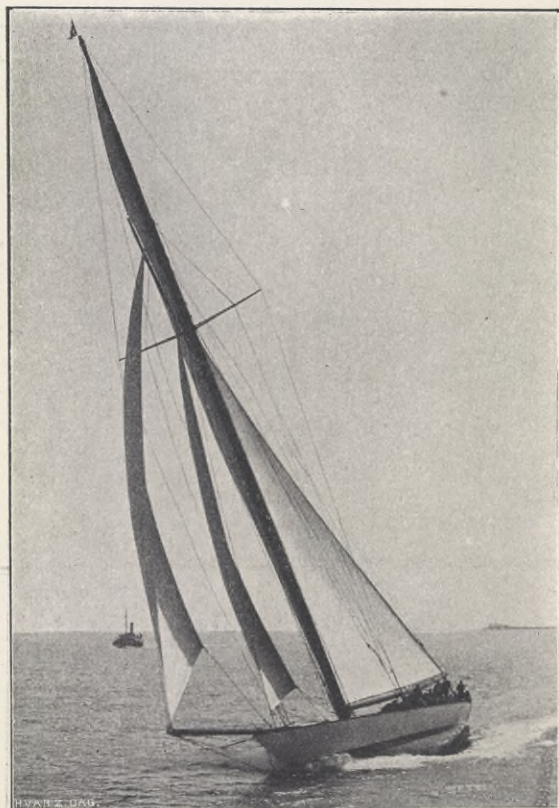

Effter fotograf.

Vi meddela här en bild tagen ombord å »Le Français» dagen innan den afgick. D:r Charcot (i hvita hatten), Victor Hugo's dotterdotter, utrustar fartyget medan expeditionen ledes af Mr Gerlache (i mössan), en känd polarresande. Fartyget, som utgår i afsikt att söka bringa undsättning åt vår landsman Nordenskjöld och hans kamrater vid Sydpolen, afgick den 16 aug. från Havre men måste genast återvända till följde en olyckshändelse som dödat en af besättningen. Det skulle emellertid afgå omedelbart igen.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg

TÄFLAN OM AMERIKAPOKALEN.

Effter fotograf.

SHAMROCK III.

Den af Sir Lipton utrustade engelske täflaren.

När täflningen går i press har endast en segling afgjorts, till förmån för Reliance. Vinner den tre gånger af de fem täflingarne, stannar pokalen fortfarande i Amerika. Och sannolikt kommer den engelske sportsmannen, hvilken på sina tre Shamrocks nedlagt i det närmaste 2 millioner 700 tusen kronor, att afstå från vidare försök.

RELIANCE.

Klubb: Bengt Sjöforsparre.

Den amerikanske pokalförsvaren.

ÅNGAREN ASTREAS GRUNDSTÖTNING.

En norsk ångare »Astrea», på väg från Nordkap till Trondhjem, stötte nyligen på några holmar. De 120 passagerarne voro, som naturligt är, ytterst uppskrämda, något som befälet — att döma af en medresandes utlåtande — alldeles ej synes varit angeläget om att skingra. Det sades sedermera i prässen att olyckan skedde under storm och tjocka; men den fotografi som togs omedelbart efter olyckan och medan räddningen pågår och hvilken återgifves ofvan säger dock något helt annat.

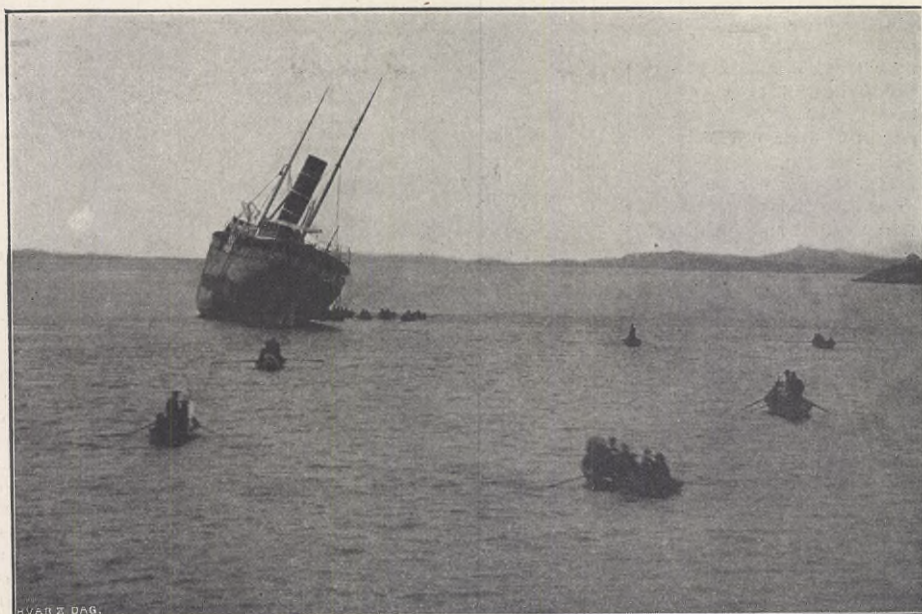

Foto. O. Halldin.

Klöhn: Bengt Sjöforsparre.

EXPLOSIONEN VID KATRINEFORS PAPPERSBRUK.

En ytterst våldsamt inträffade den 21 aug. vid Katrinefors pappersbruk i Mariestad. En halmkokare exploderade och förstörde hela halmkokeriet. Af de därstädes sysselsatta arbetarne dödades tre, S. Hög, 63 år, L. Klasson, 52 år, och J. Larsson, 29 år, hvarjämte arbetarne A. Fahlström och E. Gustafsson skadades lifsfarligt. Den förra afled senare samma dag.

Då brukets öfriga byggnader och maskiner äro oskadade, kommer fabriksdriften, utom i hvad den beröres af halmkokeriet, att utan afbrott fortsättas.

Anledningen till olyckan är sannolikt att ångtrycket i halmkokaren, som utgöres af en större ångpanna, i hvilken halmen kokas under högt ångtryck, genom oaktsamhet från arbetarnes sida stigit till sådan höjd att en explosion blef oundviklig. Vid explosionen slets kokaren i stycken, som jämte stora delar af maskineriet samt kokhusets tak och väggar slungades vida omkring.

Alla fönsterrutor i kringliggande hus krossades. De omkomna 3 arbetarne synas ha dödats ögonblickligen af det starka lufttrycket och den utströmmande ångan. Arbetaren Fahlström, som dog senare, hade fått svåra skador i hufvudet och arbetaren Gustafsson har fått båda benen afslitna tvärs öfver låren, men torde räddas till lifvet.

Foto Rosén, Mariestad.

Klöhn; Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Gbg.

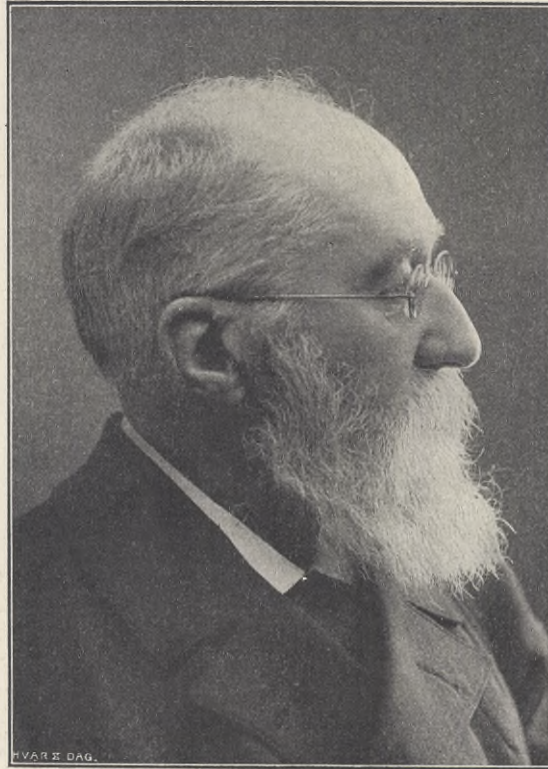
EFTER EXPLOSIONEN.

PROFESSOR HANS GUDE †.

Den berömde, norske målaren *Hans Gude* afled i Berlin den 17 Augusti, 78 år gammal. Ur en runa i »Verdens Gang» tillåta vi oss citera följande träffande karaktäristik öfver den bortgångne:

Med honom har en af Norges första konstnärer och säkert den norske målare, som ute och hemma har vunnit det största namnet, gått bort.

Och med Hans Gude är det, som en gammal och älskvärd tid försvinner. Han tillhör genom hela sin uppväxt- och mandomstid en tidrymd, då Norges konstlif ännu ej var till. Hans första steg som konstnär föra oss tillbaka till den tid, då Schintoe var vår ende inhemske landskapsmålare; det är han, som har gifvit Gude de första konstnärliga intrycken; rit-skolan i den späda barndomen har gifvit honom den första undervisningen och Welhaven, som nu förekommer oss så aflägsen, verkade att han lämnade en akademisk bana och tog det på den tiden så sällsynta och dumdristiga beslutet att blifva konstnär. Och på dessa ungdomsår med våra kultur- eller småstadsförhållanden föl-

Foto, L. Forbech Kristiania.

Kliché: Bengt Silfverparre.

jer så den tid, då han vid Tidemands sida stod erkänd som den store ouppnåeliga mästaren.

De små förhållandena tilllät honom ej att söka sin utkomst hemma, men de seg-rar, han vann utomlands, förde hans rykte till alla de tusen hem, i hvilka »Brudéfärden i Hardanger» i många år har hängt på väggen som det stora vittnesbördet från konstens aflägsna, sköna värld.

Ty denna konst, som var stilfull som han själf, skrämde ingen bort. Hans skönhets-sinne var lefvande, men skydde allt oklart, hans sinne för verkligheten var friskt och sundt; han är bland alla Norges konstnärer typen för den visa måttan. Denna milda och harmoniska skildring af den norska naturen var just det, som man i vår nationella romantiks tid drömde om. Han är som landskapsmålare hvad Tidemand är som människoskildrare, hvad Kjerulf är som kompositör och hvad Björson var då han skref de första bondeberättelserna. Det ljusaste och vackraste i Norges målar-konst skall för alla tider bära Hans Gudes namn.

SCHACKTURNERINGEN I KRISTIANIA.

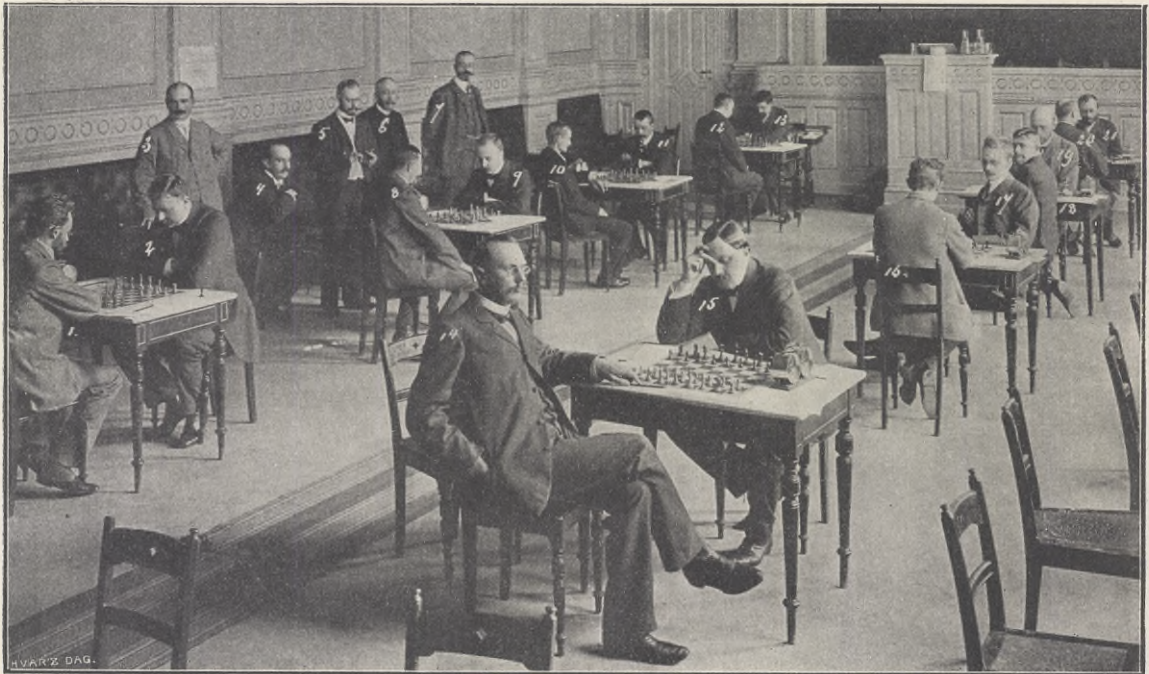

Foto. Skarvmoen, Kristiania.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Silfverparre, Skihm—Ghs.

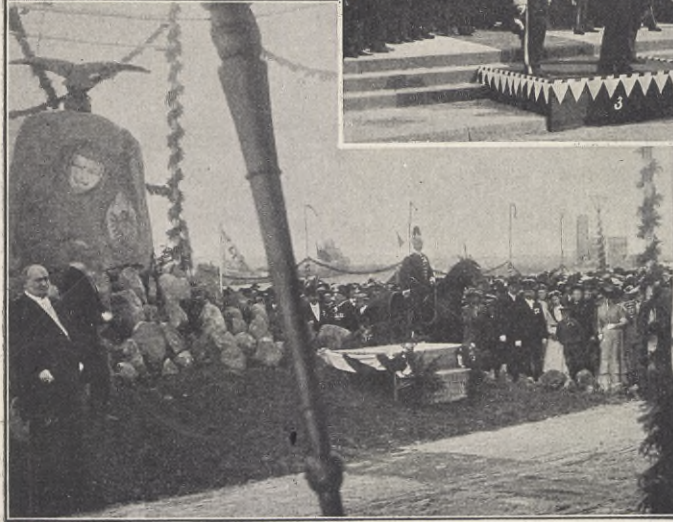
Från de stora Schacktäflingarne i Kristiania ha vi genom vår förträfflige fotograf på platsen blifvit satta i tillfälle få fotografera under pågående täfling. Vi namnteckna *Pritzel* (Kh. 1), $4\frac{1}{2}$ point; *Heftye* (Kr. 2); *Vaage* (Form. 3); *Lehman* (4); *Schlichtkrull* (Kh. 5); *Richter* (6); *Gjessing* (7); *Englund* (St. 8) 7 point; *Möller* (Kh. 9) $7\frac{1}{2}$ point; *Sjöberg* (Gb. 10) $7\frac{1}{2}$ point; *Grande* (Kr. 11); *Giersing* (Kh. 12) 1:sta Pris och Kon. Hederspris; *Hassel* (Kr. 13); *Täckholm* (Gefle 14) $7\frac{1}{2}$ point; *Andresen* (Kr. 15); *Nyholm* (St. 10); *Kjölsted* (Kr. 17); *Michelsen* (Odense 18); *Lundgren* (Gb. 19); *Larsen* (Kr. 20); *Moe* (Kr. 21).

HÖGTIDLIGHETERNA I WISMAR.

Efter fotografier af Hoffotograf C. Schmidt & Sohn, Wismar.

Den 19 Aug. firades med stora festligheter den gamla svenska staden Wismars återinförlivande med Mecklenburg och Tyska riket. Det hela var ju en formalitet, men faktiskt har Sverige haft rätt att med en viss bestämd summa tillösa sig

Storhertigen af Mecklenburg-Schwerin (1) hälsas af Wismars borgmästare loergs (3). Bakom storhertigen synes Prins Heinrich af Nederländerna (2), Drottning Wilhelminas gemäl.

Storhertigen inviger det nya monumentet »Schwedenstein.»

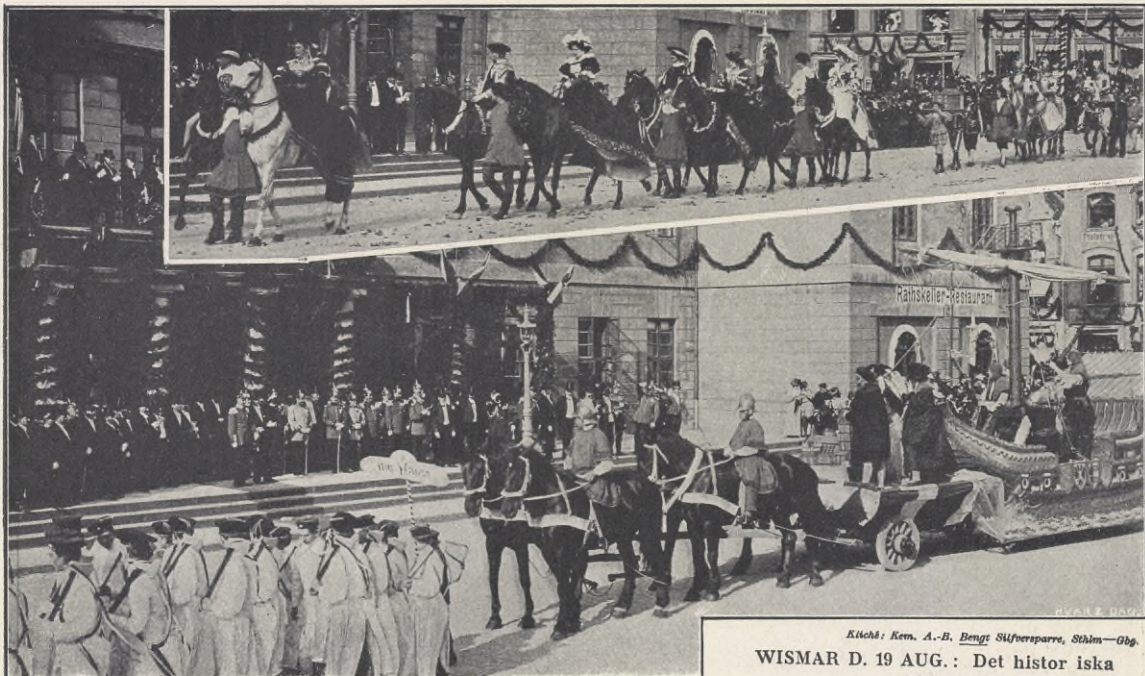
Kliché: Bengt Sjöforsparre.

staden. Senaste riksdag beslöt emellertid att Sverige skulle afstå från alla rättigheter på den gamla staden. Efter växlade formaliteter mellan resp. regeringar har nu staden med pomp och ståt den 19 Aug. ingått i storhertigdömet Mecklenburg-Schwerin. Storhertigen jämte hans äldre broder, Prins Heinrich af Nederländerna, samt befryndade furstar närvaro och gäfvö glans åt festligheterna.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stilm-Gbg

Paraden framför Storhertigen och de främmande furstarne.

Klické: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Stålm—Öbg.
WISMAR D. 19 AUG.: Det historiska tåget.

I de tal Storhertigen utbringade erinrade han om Sverige och gaf det märke som rests till minne af dagen namnet »Schwedenstein». Äfven i det »historiska tåget» förekommo svenska personligheter. Vi hänvisa i öfrigt till våra bilder, som ju böra ha ett alldeles särskildt stort intresse.

FÖR HÄSTENS VÄL.

Norske ryttmästaren Grimsgaard har hållit föredrag och uppvisning i dressyr å Marstrand, därvid Konungen och Marstrands societet närvaro. Föredraget var af intresse och ridten synnerligen elegant. Det är till förmån för ett blifvande hästsanatorium i Norge som den framstående ryttaren företager dessa ganska besvärliga resor och uppvisningar och de äro äfven af detta skäl värda all uppmärksamhet.

HVAR 8 DAG.

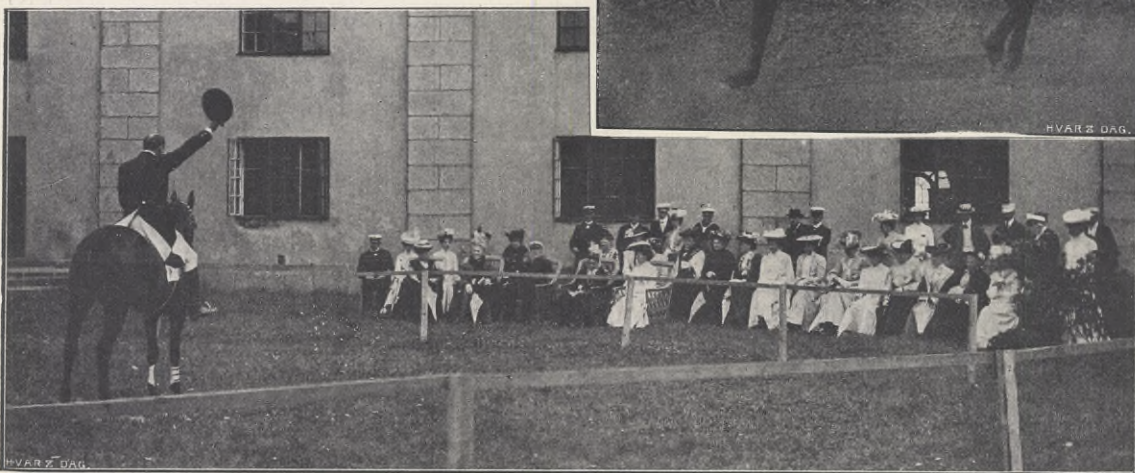

Foto. Jonason, Göteborg

Klické: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Stålm—Öbg.
RYTTMÄSTARE GRIMSGAARD GER RIDUPPVISNING INFÖR KONUNGEN I MARSTRAND.

BILDER FRÅN GAMLA OCH NYA POSTHUSEN I STOCKHOLM. II. APROPOS NORDISKA POSTTJÄNSTEMANNAMÖTET.

Efter fotografier af HVAR 8 DAGS Fotograf i Stockholm.

I äldre tider voro för postverkets behof förhyrda flere hus i staden mellan broarne. Sedermera uppläts för poststyrelsen och Stockholms postkontor huset n:o 6 vid Lilla Nygatan, hvilket 1720 inköptes af kronan och ännu i dag jämte ett närgränsande, äfven af staden inköpt hus inrymmer flere olika afdelningar af poststyrelsen jämte ett filialpostkontor.

För uppförande af ett nytt posthus inköptes 1870 från Stockholms stads fattigvårdsnämnd för 80,000 kr. det vid Rödborget belägna kvarteret Sjöraen, där då ett fattighus fanns uppfördt. Under åren 1871—74 uppfördes det s. k. nya — nu kalladt det gamla! — posthuset, hvilket med tomtplatsen kostade

NYA POSTHuset I STOCKHOLM: Inkörspport.

Kliché: Bengt SJUforsparre.

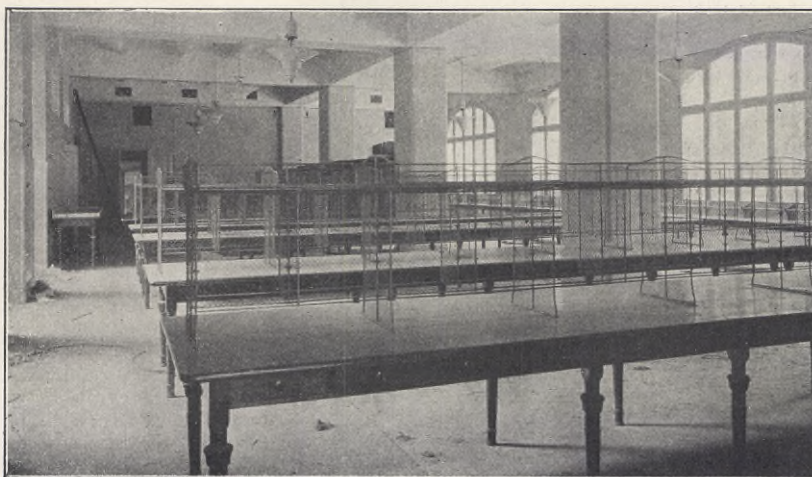

NYA POSTHuset: t. f. Byråchefen Berg i sitt ämbetsrum.

HVAR 8 DAGS

422,125 kr. Och här ha tills nu funnits Stockholms centralpostkontors afdelningar för afgående och ankommande brefpost, brefbärareexpeditionen, tidningsexpeditionen, som fordrar så stort utrymme, postdirektörens i Stockholm expedition, generalpoststyrelsens kameralbyrå, reklamationskontoret och vidare två trappor upp generalpostdirektörens ämbetsrum, generalpoststyrelsens sessionsrum, dess kansli-, trafik- och revisionsbyråer med det statistiska kontoret.

Lokalerna härstädes ha emellertid länge varit för tränga och opraktiska, och 1897 träffades aftal om inköp för postverkets räkning af samtliga egendomar inom det af Vasa-, Mäster Samuels- och Bryggaregatorna samt Klara norra kyrko-

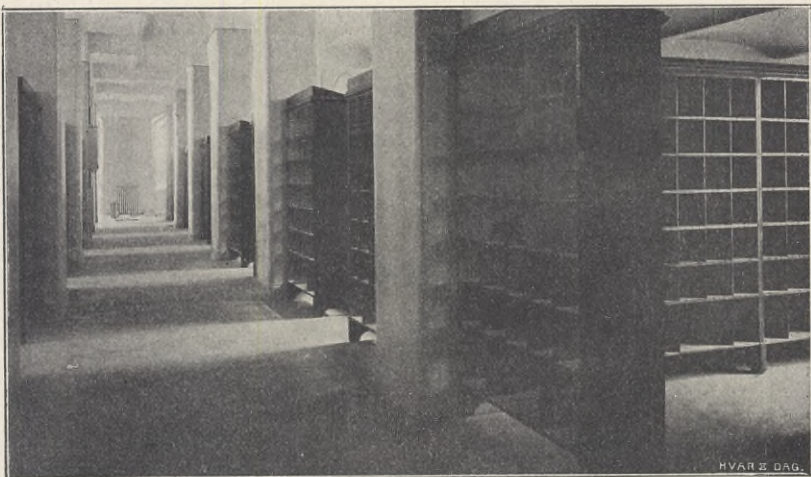

NYA POSTHuset: Brefbärareexpeditionen.

Kliché: Bengt SJUforsparre.

gata begränsade kvarteret Riddaren, med undantag af en egendom, som måste exproprieras. Att i närvarande stund uppgifva kostnaderna för det nya posthuset i sin helhet går knappast för sig, men vi våga tro, att tomt och byggnad tillsammans komma att draga en utgift af så där 3 millioner kr.

I vår tid, då korrespondensen är så stor och allmän, förefaller det nästan löjligt att tänka sig, att frimärkessystemets införande i Sverige daterar sig icke längre tillbaka än till den 1 juli 1855. Men hvilket uppsving poströrelsen i Sverige haft kan man se t. ex. endast af ett par siffror, som beteckna medeltalet försändelser på hvar invånare för hela året. Detta medeltal utgjorde år 1872

HVAR 8 DAG.

NYA POSTHUSET: Tidningsexpeditionen.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

BREFFÄRAREXPED.

för Stockholm 20, för hela riket 4, men år 1896 resp. 186 och 34. Och då man tänker sig, att det svenska postverket i fjol endast af brefkort befordrade 41 millioner stycken, sviundlar tanken — och man undrar, huru länge raseriet med vybrefkort skall hålla i sig...

Vårt svenska postverk har ju ett särdeles godt rykte om sig beträffande ordning och samvetsgrannhet. En smula större raskhet, mera moderna anordningar skulle nog icke i somliga afseenden skada. Man må hoppas, att detta skall komma i och med den nya, tidsenliga postbyggnaden i Stockholm.

GAMLA POSTHUSET: Tidningsexpeditionen.

Kliché: Kem. A.-R. Bengt Sjöforsparre, Sthlm.—Gbg.

GEORGE FRANCIS HAGERUP,

Jur. och Fil. Dr., Professor i Rättsvetenskap vid Universitetet i Kristiania.

Professor Hagerup höll nyligen ett märkligt unionspolitiskt tal i Trondhjem, hvilket, riktadt till de norske valmännen, är af stor betydelse såsom manande till enighet mellan högern och den vänster, som icke kan godkänna den nuvarande regeringen.

EFTER MÅNGA ÅR.

För HVAR 8 DAG af Allan Wide.

»— — — berg, passagerare till Stockholm byta om tåg», hördes konduktörens stämma.

En enda passagerare lydde uppmaningen — det var ej ofta några resande, som passerade denna lilla station på den afsides liggande bibanan. Men i dag steg en lång, smärt officer ur en andra-klass kupé och styrde sina steg mot det lilla stationshuset.

Han drog en djup suck vid tanken på de två långa timmar, han skulle nödgas tillbringa här i den otrefliga, illa upplysta väntsalen — lyckligtvis hade han en ny fransk roman med sig, hvilken väl skulle hjälpa honom att fördrifva tiden. En enda person fanns där före honom — en svartklädd dam satt längst framme vid fönstret och fördref tiden med virkning. Han kastade en likgiltig blick dit bort — plötsligt såg hon upp, och deras ögon möttes — två utrop ljödo samtidigt:

»Greta!»

»Kurt!»

Han skyndade fram och tryckte varmt hennes framsträckta hand:

»Är det verkligen möjligt, är det du, Greta», sade han sakta, tviflande, »jag kände knappt igen dig — men så har du också blifvit förändrad på dessa femton år.»

Hon rodnade plågsamt under hans forskande blick — det var liksom kände hon hans tankar — förstod, att han frågade sig själf, hur hon kunnat blifva så gammal och så — ful. Slutligen svarade hon sakta:

»Ja, jag vet, jag har blifvit gammal, men så är det också så länge, länge sedan — den tiden!»

Hon tystnade hastigt liksom öfvervåldigad af minnen, tankar, hvilka hon ej vågade kläda i ord. Det blef en lång tryckande tystnad, de stodo midt emot hvarandra — försökte förgäfvos finna några betydelselösa ord att säga för att bryta den farliga stämningen, slutligen sade Kurt:

»Kom och sätt dig här, Greta, och berätta mig något om, hur du har det nu för tiden.»

Och så sutto de där och talade vid hvarandra om likgiltiga saker — uppbjödo hela sin förmåga att finna på samtalsämnen, så att ingen sådan där farlig tystnad skulle få inträda, under det de hela tiden förstulet betraktade hvarandra med forskande blickar, liksom för att utspana, hvad som dolde sig under de likgiltiga orden.

Plötsligt brusade ett tåg in på stationen.

»Det är mitt tåg», sade Greta nästan med en lättadens suck, »nu måste jag säga adjö.»

»Jag följer dig väl ut», sade Kurt — därpå böjde han sig hastigt ned, fattade hennes hand och kysste den, »farväl Greta, det var bra roligt att få träffa dig igen efter en så lång skilsmässa» — under det de båda hade en plågsamt tydlig känsla af att sammanträffandet alls ej varit roligt.

Därpå hjälpte han henne att hopsamla alla paket, korgar och väskor hon hade, och följde henne ut. Hon såg litet generad ut, då hon såg hans tvekan, om hvilken kupé han skulle välja.

»Jag åker på tredje klass», sade hon, »du förstär en fattig prästfru har ej råd att åka annorlunda — förrästen kommer man ju lika fort fram.»

Just som tåget satte sig i gång, böjde Kurt sig fram och hviskade:

»Greta, har du kunnat förlåta mig?»

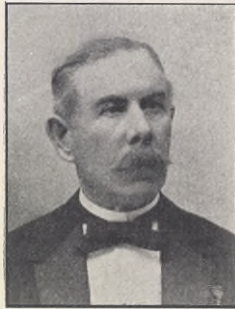
Hon nickade tyst och log emot honom — en hvit näsduk fladdrade några gånger genom kupéfönstret, och Greta betraktade med tårade ögon den ståtliga officeren, som stod ensam kvar på perrongen med blottadt hufvud.

Kurt vände långsamt tillbaka in i väntsalen. Detta sammanträffande hade hos honom uppväckt minnen, som han trott glömda för länge sedan. Hans tankar gingo sexton år tillbaka i tiden. Han såg sig själf, då en ung lefnadsglad löjtnant, hur han blifvit skickad för att verkställa en kartritning till en obetydlig landsortsstad i norra Sverige. Där hade han på en bal träffat Greta. Hur väl han mindes henne denna första afton! Han tyckte sig aldrig ha sett något så käckt — så sprudlande lifligt som denna unga flicka med det ljusa burriga håret, de oskuldsfulla blå ögonen och den röda munnen, som ofbrutet pratade och log. Han dansade med henne — den ena dansen efter den andra — så ofta, att de gamla tanterna, som stelt och högtidligt sutto uppradade kring väggarna, blefvo indignerade och funno det högst opassande. Hvad frågade han efter hvad »de gamla tanterna» tyckte, hvad brydde han sig öfverhufvudtaget om någonting, blott han fick dansa med Greta! När han efter balens slut återvände till sitt ensliga rum på hotellet, då visste han, att Greta på honom gjort ett intryck, som aldrig någon flicka förr.

Sommaren flög bort som en dröm — de träffades dagligen, Greta och Kurt, klättrade i bergen tillsammans, promenerade och gjorde långa segelturer på den lilla insjön. Kurt blef allt mer och mer förälskad. Att hans kärlek var besvarad, det var ej svårt att se, Gretas blå ögon kunde ej ljuga, och hon hade ej lärt sig att hyckla och dölja sina känslor, som det brukas ute i »stora världen». De njöto båda af stundens glädje — utan en tanke på framtiden öfverlämnade de sig åt lyckan att få vara tillsammans. Intet bindande ord hade växlats emel-

(Forts. å sid. 772.)

:: VECKANS ::

B. REUTERSWÄRD,
kapten i armén, fängelsedirektör,
Örebro, fyllde 65 år den 13 aug.

ALBERT GRONHAGEN,
f. d. major vid Första Lifgren-
adierregementet, Stockholm, fyllde
den 15 aug. 65 år.

O. V. KNÖS,
fil. dr., docent, lektor i latinska
och grekiska språken, Uppsala,
fyllde 65 år den 15 aug.

HENNING WENDELL,
fil. dr., kyrkoherde i Björnlanda
fyller den 1 sept. 65 år. Känd,
framstående djurskyddsvän.

R. P. O. BLOMSIEDT,
kammarherre, kapten i armén,
Stockholm, fyllde den 17 aug. 60
år.

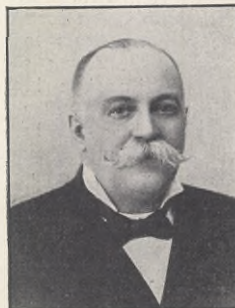

CARL GUSTAF VILHELM MOBERG.

Den 17 aug. afled i Stockholm öfverstelöjtnanten vid Västmanlands regemente och stabschefen i 5:te arméfördelningen *Carl Gustaf Vilhelm Moberg*, född 1854 i Gäfle. M. som 1873 blef underlöjtnant vid Helsinges regemente och 1900 major därstädes, flyttades 1902 som major till generalstaben och utnämndes i år till sin grad vid Västmanlands regemente. M. ansågs som en synnerligen framstående officer, och många förhoppningar voro fästa vid honom. Han sörjes närmast af maka, barn och broder.

EMIL von MUHLENFELS
borgmästare i Skanör, fyllde den
14 aug. 70 år.

C. A. OHLSON,
grosshandlare i Söderhamn, fyll-
de den 13 aug. 50 år.

K. W. E. RIDDERSTAD,
Stockholm, öfverste i armén.
Vidmerest militärförfattare. Led.
af Krigsvet.-akad., fyllde 60 år
den 13 aug.

F. W. ÅMARK,
rektor i Enköping, fyllde den 15
aug. 60 år.

E. M. I. LÅFTMAN,
kyrkoherde i Nora stads- och
bergsförsamlingar, fyllde den 16
aug. 60 år.

A. H. BIÖRKLUND,
kammarrättsråd, Stockholm, fyll-
de den 16 aug. 60 år.

AXEL LUNDQVIST,
kontraktspastor i Daga kontrakt,
kyrkoherde i Gryt sedan 1886,
fyllde den 14 aug. 60 år.

PORTRÄTTGALLERI

G. W. PETERSSON,
grossh. verkst. direktör uti Chok-
ladfabriks A.-B. Sture, Stockholm
fyller den 2 sept. 60 år.

WILH. WALTER,
praktiserande läkare i Tidaholm,
fyllde den 17 aug. 55 år.

V. L. LJUNGGREN,
kyrkoherde i Arby, Hagby och
Karlslunda i Kalmar stift sedan
1897, fyllde den 15 aug. 50 år.

L. A. AHLGREN,
medarbetare i Nya Dagligt Alle-
handa, Stockholm, fyllde den 18
aug. 50 år.

† **C. G. ÅKERHJELM,**
kammarrherre, ryttmästare vid
Lifregementets husarers reserv,
afled den 18 aug. 50 år gammal.

† **J. W. SPANBERG.**

På Norrahammar i Jönköpings län afled den 17 aug.
grundläggaren af Norrahammars bruk bruksägaren *Johan
Wilhelm Spänberg* i en ålder af 59 år.

S. valdes till ledamot af Första kammaren för Jönkö-
pings län 1883 och bevidste af denna egenskap 10 riksdagar.
År 1900 valdes han till riksdagsman i 2:dra kammaren för
Tvetå härad. Ordförande i Jönköpings läns hushållnings-
sällskap samt i Jönköpings tekniska förening.

En af Jönköpings läns störste jordbrukare var S.
jämväl en af svenska Mosskulturföreningens stiftare samt
ledamot i dess förvaltningsutskott.

† **JONAS HEDENIUS,**
f. d. disponent, afled i Ljusda
den 8 aug. Född 1844. Kommu-
nalman.

† **LARS WESTERLUND,**
kronolänsmän i Enångers distrikt
under 35 år, kommunalman, hög
frimurare, af. d. 4 aug. Född 1837.

† **H. E. ASKERGREN,**
direktör, afled i Stockholm den
16 aug. Född 1819. I 30 år i fat-
tigvårdsstyrelsen.

† **C. G. O. WINTER,**
f. d. tysk konsul, Karlskrona dir.
för Svenska Granitindustri- och
skeppsrederi A.-B. F. H. Wolff
samt för Rederi A.-B. "Glückauf",
afled d. 15 aug. Född 1861.

† **F. A. BERGELIN,**
kammarskrifv. vid Kongl. Flot-
tan, medlem af kyrkorådet, Karls-
krona, afled d. 7 aug. Född 1863.

† **P. N. BLOCK,**
ingeniör vid Statens järnvägar,
afled i Allingsås den 7 aug., 34 år
gammal.

† **FRANS CASPAR,**
ingeniör vid Aktiebol. Magnet,
Ludvika, afled i Stockholm den
16 aug. Född 1874.

Fort. fr. sid. 669.)

lan dem, men båda kände med visshet, att de älskade hvarandra. Kurt hade en gång vid en båt-färd föreslagit, att de skulle lägga bort titlarna, då det föreföll onaturligt mellan dem att säga »fröken» och »löjtnanten», men det var också alltsammans. Ibland stod nog den frågan för Kurt, hur detta skulle komma att sluta, och hur framtiden skulle gestalta sig — han visste ju, att det var absolut omöjligt för honom — den skuldsatte, medellöse officeren — att tänka på ett giftermål med den fattiga Greta — hon var dotter till en jurist, som ej ägde ett öre utöfver sin lön, och den gjorde han samvetsgrannt af med hvarje år. Men han sköt ifrån sig alla sådana tankar — han ville njuta af lyckan, så länge han kunde få.

Men aldrig skulle han glömma dagen före afresan. Dag för dag hade han uppskjutit den, men till slut måste han fara, då hans möte skulle börja. Det var en bal sista dagen — han hade bestämt sig för att stanna öfver densamma, för att där få taga farväl af Greta — han vågade ej göra det, då de voro ensamma, han var då rädd att ej kunna låta förståndet råda öfver känslorna. Aldrig hade Greta varit så vacker förr. Hon hade en ljusblå dräkt, prydd med rankor af förgät-mig-ej, hennes ögon glänste feberaktigt och kinderna glödde — nu måste det ju komma, i dag skulle han väl tala ut, hennes älskade. Han läste hennes tankar som i en öppen bok. Stackars lilla Greta, hon hade ingen tanke på svek — hon kände för litet af världen för att förstå, att ej kärleken ensam regerar en mans lif — hon tog endast i betraktande sin kärlek och sina känslor — och räknade ej med några sådana faktorer som ekonomiskt betryck, befordringar och existensmedel. Greta blef blekare och blekare, allt efter som tiden flöt bort, utan att Kurt begagnade något af alla de tillfällen, han haft att säga det afgörande ordet — hvad väntade han då på? Aldrig hade Kurt känt sig så usel i hela sitt lif — hans inre riktigt söndersluts af stridiga känslor. Nu först förstod han tydligt, hur själfvisk han varit — han hade velat njuta så länge som möjligt af den älskades närhet, men han hade ej tänkt på henne, och det lidande han tillfogade henne. Han kände sig brottsligare än den värsta menedare, visserligen bröt han ju ej några svurna eder — men kunna ej ögons stumma språk vara lika bindande? Ena ögonblicket var han nära att bekänna sin kärlek för henne — men så tog förståndet öfverhanden — hade han väl rättighet ens att binda hennes öde vid sitt, då han visste, att han aldrig skulle kunna försörja henne?

Ändtligen kom då det oundvikliga afskedet. Balen nalkades sitt slut, och Kurt och Greta hade för ett ögonblick blifvit lämnade ensamma i ett litet sidorum. Greta var blek som ett lik, och hennes läppar darrade konvulsiviskt — hvarje spår af glädje hade flytt ur hennes blå ögon, hvilka nu uttryckte en enda stum förebråelse.

»Farväl, lilla Greta», hviskade Kurt sakta. »och tack för denna sommar! Jag skall aldrig glömma dig.» Sakta lösgjorde han en af hennes förgät-mig-ej-buketter: »Jag får ju behålla denna?» — och så ur stånd att behärska sig vid åsynen af hennes stumma förtviflan, drog han henne intill sig och kysste henne lidelsefullt — och skyndade så bort.

Ett år därefter förlofvade han sig med en flicka, som hos sig förenade två sådana utmärkta egenskaper som hög börd och en så stor förmögenhet, att den räckte till att betala hans skulder och ändå tillät det unga paret att föra ett »stort hus».

Tre år därefter stod Gretas förlofningsannons i tidningen — hennes förlofning med den tjugo år äldre prästen.

Så hade de nu mötts åter dessa båda — efter så många år! Och här hade de suttit och talat nonsens vid hvarandra — gjort riktiga ansträngningar för att hålla samtalet vid makt — och för att förhindra att det gled in på farlig mark. Ty hela tiden, medan deras läppar talade dessa intetsägande ord, hade deras sinnen varit fyllda af helt andra tankar — ord hade bränt på deras tungor — tankar och ord om hvad som varit — och hvad som kunde varit. Men minnenaingo ej klädas i ord.

Kurt satt och tänkte på, hur olika allting nu var. Han jämförde i tankarne den Greta, han älskat, och prästens hustru. De blonda lockarne hade nu glesnat och grånat, ögonens glada, förhoppningsfulla blick hade utbytts mot ett uttryck af resignerad vemod och kring den fordom röda munnen låg ett drag af bitter smärta. Och hvem bar skulden härtill?

Kanske hade hennes uttryck varit ett helt annat, om hon nu varit hans hustru i stället — kanske hade då hennes ögon saknat det vemodsfulla uttryck, som de säkert fått den dag, då hon förstod, hur hennes älskade svikit henne — och hon endast varit en episod i den mans lif, som för henne utgjorde inbegreppet af livets lycka, och hvilken offrat henne för gods och guld. Och hvem vet, kanske skulle den framstående, inflytelserike officeren gärna utbytt sitt lysande, men glädjetomma lif mot ett enkelt, aldrig så litet hem, om hans ungdoms älskade där delat hans möda och hans glädje?

PIUS X.

Efter fotograf.

Klubb: Bengt Silfverparre.

DET FÖRSTA PORTRÄTTET AF DEN NYE PÅFVEN, TAGET DAGEN EFTER VALET.